

ПРОГРАМ РЕФОРМЕ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА

Јединица за имплементацију програма

СТРАТЕГИЈА СПРОВОЂЕЊА ПОЛИТИКЕ РАЗВОЈА ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Стратегијом спровођења «Политике развоја образовања одраслих у Републици Србији» прецизирају се конкретне активности везане за реализацију политике развоја, кораци у остваривању стратешких циљева и задатака, носиоци послова, временски оквир обављања послова и индикатори обављених послова.

Стратешки циљеви, задаци и кораци	Кораци у остваривању стратешких циљева и задатака	Носиоци послова	Временски оквир обављања послова	
ШТА?	КАКО?	КО?	КАДА?	ИНДИКАТОРИ
1. УСПОСТАВЉАЊЕ ЕФИКАСНИХ НАЧИНА ПАРТИЦИПАЦИЈЕ СОЦИЈАЛНИХ ПАРТНЕРА У ОБРАЗОВАЊУ ОДРАСЛИХ		Посредовањем социјално-економског савета Владе Републике Србије		
1.1. Споразум о социјалном партнерству у подручју стручног образовања и обуке	<ul style="list-style-type: none">- Састављен текст Споразума- Релеватни социјални партнери упознати са текстом Споразума и њиховим очекиваним улогама у процесу доношења Споразума и у процесу његове реализације- Добијена сагласност	Програм реформе - активност број 1.9 , са: Министарством просвете и спорта; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике; Министарством финансија; Националном службом за запошљавање; Привредном комором; Унијом послодаваца; послодавцима и	фебруар - јун 2005. године	- Споразум о социјалном партнерству у подручју стручног образовања и обуке, са акционим планом остваривања сарадње, прихваћен од стране релеватних социјалних партнера, усвојен од стране релеватних државних органа и промовисан у јавности

	<p>социјалних партнера за потписивање Споразума</p> <ul style="list-style-type: none"> - Потписан Споразум од стране свих релеватних социјалних партнера - Споразум усвојен од стране релеватних државних органа - Споразум промовисан у јавности - Годишњи акциони план остваривања сарадње социјалних партнера на реализацији Споразума, са дефинисаним улогама 	представницима синдиката		
1.2. Национални савет за образовање и обуку	<ul style="list-style-type: none"> - Материјали релеватни за формирање Савета (мисија, циљеви, задаци, пословник о раду...) - Изабрани чланови Савета - Савет прихваћен од стране надлежних државних органа - Конституисан Савет - Савет промовисан у јавности - Годишњи акциони план Савета, са дефинисаним улогама 	<p>Програм реформе - активност број 1.2 са: Министарством просвете и спорта; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике; Министарством финансија; Националном службом за запошљавање; Привредном комором; Унијом послодаваца; послодавцима и представницима синдиката</p>	фебруар - јул 2005. године	<ul style="list-style-type: none"> - Формиран Национални савет за образовање и обуку, прихваћен од стране релеватних државних органа - Усвојен једногодишњи акциони план рада Националног савета
1.3. Локални савети за развој људских ресурса	<ul style="list-style-type: none"> - Материјали релеватни за формирање савета (мисија, циљеви, задаци, пословник о раду...) - Изабрани чланови савета, почев од пет региона у 	<p>Програм реформе - активност број 1.2 са: представницима на локалном нивоу Министарства просвете и спорта; Министарства рада, запошљавања и социјалне</p>	децембар 2004 - мај 2005 године	<ul style="list-style-type: none"> - Формиран локални савети за развој људских ресурса прихваћени од стране надлежних државних, регионалних и општинских органа

	<p>којима делују центри и региона у којима постоји развијена сарадња локалних актера и програма реформе, са тенденцијом проширивања</p> <ul style="list-style-type: none"> - Конституисани локални савети, почев од пет региона у којима делују центри и региона у којима постоји развијена сарадња локалних актера и програма реформе, са тенденцијом проширивања - Локални савети промовисани по регионима - Годишњи акциони планови савета са дефинисаним улогама 	<p>политике; Министарства финансија; Националне службе за запошљавање; Привредне коморе; Уније послодаваца; послодаваца; струковних удружења; синдиката; војске; релеватних унија; центара за континуирано образовање одраслих; других образовних установа, научно-истраживачких организација; невладиних организација; и других организација и институција од значаја на локалном нивоу</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Усвојени једногодишњи акциони планови рада локалних савета
<p>2. ДИСТРИБУЦИЈА НАДЛЕЖНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ МЕЂУ РЕЛЕВАТНИМ МИНИСТАРСТВИМА И ЊИХОВИМ АГЕНЦИЈАМА</p>				
<p>2.1. Развој капацитета за управљање и подршку образовању одраслих</p>				
<p>2.1.1. Јединица за образовање одраслих у Министарству просвете и спорта и</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Договори у оба министарства око формирања јединица за 	<p>Програм реформе - активност број 1.2 са: Министарством просвете и</p>	<p>јануар - август 2005. године</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Јединице за образовање одраслих у Министарству просвете и спорта и

Министарству рада, запошљавања и социјалне политике	<ul style="list-style-type: none"> - образовање одраслих - Пројекат - Нацрт организационе форме, делокруга рада, кадровске попуњености и уклапања у постојећу структуру јединица за образовање одраслих - Усклађено међусобно деловање и сарадња јединица за образовање одраслих у два министарства - Јединице за образовање одраслих у два министарства формиране - Стратешки и акциони план рада јединица 	спорта; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике		Министарству рада, запошљавања и социјалне политике формиране и отпочеле рад, на основу донетих стратешких и акционих планова
2.2. Модели и механизми финансирања програма образовања одраслих				
2.2.1. Међуминистарски тим за израду модела и стратегије финансирања различитих програма образовања одраслих	<ul style="list-style-type: none"> - Фомиран међуминистарски експертски тим за израду модела и стратегије - Пројекат - Модели и стратегија финансирања различитих програма образовања одраслих - Јавна расправа о предложеним моделима и стратегији финансирања - Сумирани резултати јавне расправе - Усвојен предлог модела и 	Програм реформе - активност број 1.4 са: Министарством просвете и спорта; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике; Министарством финансија; Министарством за локалну самоуправу; Министарством привреде	јануар - децембар 2005. године	- Елаборат "Модели и стратегија финансирања образовања одраслих" усвојен од стране Владе Републике Србије

	<p>стратегије у релевантним министарствима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Усвојен предлог модела и стратегије од стране Владе Републике Србије 			
2.3. Контрола и управљање институцијама за образовање одраслих				
2.3.1. Заједничко (међуминистарско) тело за стратешку координацију, мониторинг и евалуацију ефеката ресорних политика и стратегија	<ul style="list-style-type: none"> - Формирање међуминистарског тела иницирано код релевантних министарстава - Релеватни материјали за формирање заједничког међуминистарског тела (мисија, циљеви, задаци, пословник о раду...) - Изабрани представници - чланови међуминистарског тела - Међуминистарско тело конституисано - Међуминистарско тело промовисано у јавности - Годишњи акциони план међуминистарског тела са дефинисаним улогама 	<p>Програм реформе - активности број 1.2 и 1.9 са: Министарством просвете и спорта; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике; Министарством привреде; Министарством финансија</p>	септембар 2005 - мај 2006. године	<ul style="list-style-type: none"> - Формирано заједничко међуминистарско тело за стратешку координацију, мониторинг и евалуацију ефеката ресорних политика и стратегија, прихваћено од стране релевантних државних органа - Усвојен једногодишњи акциони план рада међуминистарског тела
2.3.2. Информационо-документациони центар (база података) о програмима образовања и обуке и потребама тржишта рада за радном снагом, односно образовним профилима,	<ul style="list-style-type: none"> - Релеватне информације прикупљене - Информације које нису на располагању допуњене - База података направљена - Доступност базе података и њено ажурирање 	<p>Програм реформе - активности број 1.12 и 3.5 са Министарством просвете и спорта - Заводом за унапређивање образовања и васпитања, Центром за стручно и уметничко</p>	јануар - децембар 2005. године	<ul style="list-style-type: none"> - Формирана база података о програмима образовања и обуке, и потребама тржишта рада за радном снагом, односно образовним профилима, занимањима и потребним знањима и

занимањима и потребним знањима и вештинама	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђени База података промовисана у јавности 	образовање; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике - Националном агенцијом за запошљавање		вештинама, са развијеним системом за ажурирање, промовисана у јавности
3. РАЗВОЈ РАЗНОВРСНИХ ПРОГРАМСКИХ ОПЦИЈА И УНАПРЕЂЕЊЕ ДОСТУПНОСТИ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ				
3.1. Програми основног образовања одраслих (програми основних вештина)	<ul style="list-style-type: none"> - Преглед актуелног стања у области основног образовања одраслих: школе, полазници, програми итд. - Евидентирано становништво са непотпуном основном школом, према последњем попису - Преглед актуелног стања у односу на потребе и понуду у области основних вештина одраслих - 3.2.2.1. Развијени регионални планови описмењавања и основног образовања одраслих од стране дванаест регионалних одељења Министарства просвете и спорта - Усвојени регионални планови 	Министарство просвете и спорта (носилац посла); регионална одељења Министарства просвете и спорта; Републички завод за статистику; школе за основно образовање одраслих	септембар 2005 - септембар 2006. године	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојени регионални планови описмењавања и основног образовања одраслих (заједно са акционим плановима), израђени на основу снимања актуелног стања у области образовања одраслих, евидентираног становништва са непотпуном основном школом и прегледне студије о потребама и понуди у области развоја основних вештина становништва

	<ul style="list-style-type: none"> - Акциони планови за реализацију регионалних планова 			
3.1.1. Програми припреме за испуњење стандарда основног образовања	<ul style="list-style-type: none"> - Развијена методологија прилагођавања редовног образовања одраслих, од стране Министарства просвете и спорта - Урађен нов модел стицања основног општег образовања одраслих - Развијени стандарди основног образовања одраслих, од стране Центра за евалуацију - Конструисани тестови за проверу постигнућа на основу стандарда, од стране Центра за евалуацију - Развијени програми припреме одраслих за досезање стандарда основног образовања одраслих, од стране школа за основно образовање одраслих (16) и редовних основних школа из региона где не постоје школе за основно образовање одраслих - Јавна расправа о новом моделу стицања основног општег образовања 	Министарство просвете и спорта (носилац посла) - Завод за унапређивање образовања и васпитања, Центар за евалуацију; школе за основно образовање одраслих; редовне основне школе	јануар - децембар 2006. године	<ul style="list-style-type: none"> - Од стране релеватних актера, на законској основи, усвојен и промовисан нов модел стицања основног општег образовања одраслих - Развијени стандарди основног општег образовања одраслих - Конструисани тестови за проверу постигнућа на основу стандарда - Обучен кадар за реализацију новог модела стицања основног општег образовања одраслих

	<p>одраслих</p> <ul style="list-style-type: none"> - Усвојен нов модел са плановима, програмима и пословним споразумом између релеватних актера - Обука кадра за реализацију новог модела - Нов модел стицања основног општег образовања одраслих промовисан у јавности 			
3.1.2. Интегрисани (радно оријентисани) програми основног образовања и обуке	<ul style="list-style-type: none"> - Развијена методологија за интегрисање програма стручног образовања у програме основног образовања одраслих, од стране Центра за стручно и уметничко образовање - Развијен трокомпонентни програм: обавезан општеобразовни, специфичан пакет општеобразовних садржаја и пакет за стручно усавршавање - Развијени програми припреме одраслих за постизање стнадарда - Јавна расправа о новом моделу стицања основног образовања одраслих - Усвајање новог модела са доношењем планова и програма и пословним споразумом између 	<p>Министарство просвете и спорта (носилац посла) - Завод за унапређивање образовања и васпитања, Центар за стручно и уметничко образовање, Центар за евалуацију; Министарство рада, запошљавања и социјалне политике; Министарство финансија; Министарство привреде; Национална служба за запошљавање; Привредна комора; Унија послодаваца; послодавци; синдикати; школе за основно образовање одраслих; редовне основне школе; средње стручне школе; предузећа</p>	јануар - децембар 2006. године	<ul style="list-style-type: none"> - Од стране релеватних актера, на законској основи и полазећи од методологије за интегрисање програма, усвојен и промовисан нов модел стицања основног општег и стручног образовања одраслих - Обучен кадар за реализацију програма

	<ul style="list-style-type: none"> - релеватних актера - Нов начин стицања основног и стручног образовања одраслих промовисан у јавности - Обука кадра за реализацију програма 			
3.2. Програми стручног образовања и обуке				
3.2.1. Програми иницијалног стручног образовања	<ul style="list-style-type: none"> - Законски оквир за трансформацију редовних програма стручног образовања младих у програме за одрасле и увођење у формални систем програма иницијалног стручног образовања одраслих - Урађена методологија прилагођавања програма стручног образовања за одрасле - Урађена методологија уважавања искуственог учења (акредитација неформално стеченог знања) - Сачињен нов модел иницијалног стручног образовања одраслих са стандардима за његову реализацију - Прва група наставника (будућих тренера) оспособљена за израду 	<p>Програм реформе - активност број 1.2 са: Министарством просвете и спорта - Заводом за унапређивање образовања и васпитања, Центром за стручно и уметничко образовање; центрима за континуирано образовање одраслих; редовним средњим стручним школама; радничким, народним и отвореним универзитетима; другим институцијама и организацијама које испуњавају стандарде</p>	мај 2005 - мај 2006. године	<ul style="list-style-type: none"> - Законски регулисан нов модел иницијалног стручног образовања одраслих, базиран на методологији прилагођавања програма стручног образовања за одрасле и методологији уважавања искуственог учења, усвојен од стране релеватних актера, као један од начина стицања диплома за одрасле, у стручном образовању на средњем нивоу - Обучени наставници (будући тренери) за израду модула на основу предмета из редовног стручног образовања и на основу захтева света рада, као и за реализацију програма иницијалног стручног образовања одраслих

	<p>модула на основу предмета из редовног стручног образовања и захтева света рада</p> <ul style="list-style-type: none"> - План дисеминације обука - Евалуација процеса транспоновања програма у модуле - Јавна расправа о програмима иницијалног стручног образовања одраслих - Усвојен нов модел стицања иницијалног стручног образовања одраслих - Иницијално стручно образовање одраслих промовисано у јавности 			
3.2.2. (1) Програми за тржиште рада	<ul style="list-style-type: none"> - Споразум, на националном нову, о пословној сарадњи између Националне службе за запошљавање и центара за континуирано образовање одраслих, као и других акредитованих установа за образовање одраслих, о пружању услуга филијалама службе запошљавања/тржишту рада - Заједнички рад центара са филијалама службе на 	<p>Програм реформе - активности број 1.9, 1.10, 2.2, 2.5, 3.1-3.6 са: Министарством просвете и спорта - Заводом за унапређивање образовања и васпитања, Центром за стручно и уметничко образовање; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике; Националном службом за запошљавање; центрима за континуирано образовање одраслих; средњим стручним школама; радничким,</p>	новембар 2003 - децембар 2005. године	<ul style="list-style-type: none"> - На бази Споразума о пословној сарадњи, а на основу заједничког испитивања потреба, планирања, програмирања и континуираног евалуирања, реализован већи број акредитованих програма за тржиште рада, од стране центара за континуирано образовање одраслих и других акредитованих институција за образовање одраслих.

	<p>праћењу стања запослености на региону, испитивања потреба за вештинама, задовољавању потреба за обукама у функцији запошљавања</p> <ul style="list-style-type: none"> - Заједничко планирање и програмирање образовних активности са релеватним социјалним партнерима - Акредитација програма са исходима препознатљивим на тржишту рада - Континуирана евалуација остваривања циљева обуке 	<p>народним и отвореним универзитетима; дугим институцијама које испуњавају стандарде за рад са одраслима</p>		
<p>3.2.2. (2) Програми кључних компетенција/персоналних квалификација</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Снимљено стање понуде - Рад на повезивању актера - Стратегија подизања нивоа кључних компетенција/персоналних квалификација становништва у Србији - Обука кадрова за рад са одраслима у овој области - Евалуација понуде - Акредитовање институција, програма, кадрова - Законска регулатива - Промовисање подизања нивоа кључних 	<p>Програм реформе - активности број 1.10, 2.5, 3.4, 3.5 са: Министарством просвете и спорта - Заводом за унапређивање образовања и васпитања, Центром за стручно и уметничко образовање; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике; локалним заједницама, послодавцима; већим бројем образовних институција и организација</p>	<p>септембар 2004 - децембар 2005. године</p>	<ul style="list-style-type: none"> - На законској основи, уважавајући систем акредитације и сретификације, увид у стање понуде и сагласно са стратегијом подизања нивоа кључних компетенција/персоналних квалификација становништва у Србији, реализовано више програма кључних компетенција/персоналних квалификација

	компетенција/персоналних квалификација - "ка друштву које учи"			
3.2.3. Програми континуираног образовања	<ul style="list-style-type: none"> - Снимљено стање понуде - Рад на повезивању актера - Стратегија развоја континуираног образовања - Обука кадрова за развој и спровођење континуираног образовања - Евалуација понуде - Акредитовање институција, програма, кадрова - Законска регулатива - Промовисање континуираног образовања - "ка друштву које учи" 	Програм реформе активности број 1.10, 2.5, 3.4, 3.5 са: Министарством просвете и спорта - Заводом за унапређивање образовања и васпитања, Центром за стручно и уметничко образовање; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике; другим релеватним социјалним партнерима; већим бројем образовних институција и организација	септембар 2004 - јун 2006. године	- На законској основи, уважавајући систем акредитације и сертификације, увид у стање понуде и сагласно са стратегијом развоја континуираног образовања, реализовано више програма континуираног образовања
4. УНАПРЕЂЕЊЕ КАПАЦИТЕТА И КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ОБУКЕ ОДРАСЛИХ				
4.1. Закон о образовању одраслих	<ul style="list-style-type: none"> - Формирана радна група за израду нацрта Закона - Урађен нацрт Закона - Јавна расправа о нацрту Закона - Сумирање јавне расправе и дорада Закона - Подношење Закона на усвајање 	Програм реформе активност број 1.10 са: Министарством просвете и спорта; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике; Унијом послодаваца; Привредном комором; центрима за континуирано образовање	јануар - децембар 2005. године	- Донет и промовисан Закон о образовању одраслих

	- Промовисање Закона	одраслих; Пословним удружењем радничких, народних и отворених универзитета		
4.2. Стандарди образовања и обуке	<ul style="list-style-type: none"> - Формирана Комисија за стандарде образовања и обуке у оквиру Центра за стручно и уметничко образовање - Одређени стандарди и израђен предлог општих стандарда (институционално-организационих; за програме; за наставнике, инструкторе и организаторе образовања и обуке; за наставу; оцењивање и евалуацију) - Формулисана процедура за стандардизацију - Законска регулатива везана за процедуру стандардизације, носиоце процеса и стандарде - Промовисани процес стандардизације, носиоци процеса и стандарди - Обучени наставници, инструктори и организатори образовања и обуке за укључивање у процес стандардизације уз припрему релеватних материјала 	Програм реформе активности број 1.10, 2.4 и 2.6 са: Министарством просвете и спорта - Заводом за унапређивање образовања и васпитања, Центром за стручно и уметничко образовање; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике	децембар 2004 - септембар 2005. године	- Законски регулисани општи стандарди (институционално-организациони; за програме; наставнике, инструкторе и организаторе образовања и обуке; наставу; за оцењивање и евалуацију), процедура стандардизације и носиоци процеса.

<p>4.3. Систем акредитације и сертификације</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Формиран центар за акредитацију - Формиране комисије за стандарде по подручјима рада - Нацрт модела акредитације и сертификације - Јавна расправа о нацрту модела акредитације и сертификације - Обезбеђена законска регулатива за акредитацију и сертификацију - Промовисање процеса и модела акредитације и сертификације - Обука наставника, инструктора и организатора образовања и обука за укључивање у процес акредитације и сертификације, уз припрему релеватних материјала 	<p>Програм реформе активности број 1.10, 2.5, 3.6 са: Министарством просвете и спорта - Заводом за унапређивање образовања и васпитања, Центром за стручно и уметничко образовање; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике</p>	<p>новембар 2004 - септембар 2005. године</p>	<p>- На законској основи усвојен модел акредитације и сертификације, формулисан од стране Центра за акредитацију и комисија за стандарде по подручјима рада</p>
<p>4.4. Систем за контролу квалитета програма образовања и обуке</p>	<p>- Основан Инспекторат за образовање одраслих у оквиру Јединице за образовање одраслих Министарства просвете и спорта (припремљени материјали релеватни за формирање Инспектората; изабрани</p>	<p>Министарство просвете и спорта (носилац посла); Министарство рада, запошљавања и социјалне политике</p>	<p>јануар - децембар 2005. године</p>	<p>- На законској основи озваничен и промовисан Инспекторат за образовање одраслих, са надлежностима у оквиру система за контролу квалитета програма образовања и обуке</p>

	<p>чланови Инспектората; урађен једногодишњи акциони план за рад Инспектората; одржана конституитивна седница)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Законска решења релевантна за рад Инспектората - Озваничење и промовисање надлежности Инспектората у области систематског праћења, процене ефикасности и ефективности програма и евалуације, неопходних за функционисање система за контролу квалитета 			
УСВАЈАЊЕ СТРАТЕГИЈЕ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ	<ul style="list-style-type: none"> - Нацрт Стратегије - Стручна расправа о нацрту Стратегије - Израда верзије Стратегије за јавну расправу - Јавна расправа - Усвајање Стратегије образовања одраслих, након сумирања резултата јавне расправе - Промовисање Стратегије 	<p>Програм реформе - активност број 1.10 са Министарством просвете и спорта; Министарством рада, запошљавања и социјалне политике; Министарством финансија; Министарством привреде; Министарством за економске односе са иностранством; Националном службом за запошљавање; Привредном комором; Унијом послодаваца; послодавцима и представницима синдиката</p>	септембар 2004 - април 2005. године	- Усвојена и промовисана Стратегија образовања одраслих од стране релевантних актера

С обзиром на већи број циљева и задатака може се направити и листа приоритета у реализацији циљева и задатака политике развоја.